No. 2251 Zaterdag 26 Februari 197. 45ste Jaargang

# AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag. Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.- bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie Otrabanda
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.— Afzonderlijke nummers fl. 0.15. Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50; voor elken regel meer 10 cts.

## De Reorganisatie van de Politie.

VOORLOOPIG VERSLAG.

II.

Nadat de afdeelingen in het algemeen het systeem van *militaire politie* behandeld, en zich eenstemmig ertegen verklaard hebben, als zijnde in strijd met het karakter van ons volk, en daarom naar alle waarschijnlijkheid gedoemd, om wederom, zooals vroeger reeds geschied is, op een fiasco uit te loopen, houden zij zich meer in het bijzonder met het onderhavige ontwerp bezig, en wel heel in het bijzonder met de macht, die daarin aan den korps-commandant en de onder hem staande politie wordt toegekend.

Daaromtrent zeggen zij 't volgende:

Het is ook niet van gewicht ontbloot na te gaan welke bevoegdheden bij den korpscommandant komen te berusten. De zooeven vermelde, waarmede burgers bij invoering van militaire politie meer in aanraking zullen komen, moeten als niet bij het onderhavig ontwerp verleend, onbesproken blijven, alhoewel zij diep in de rechtssfeer van den burger kunnen ingrijpen.

Zich niet kunnende vereenigen met een vordering van de burgelijke autoriteit, die ingevolge het Regeeringsreglement Hoofd van politie is, zal de Korpscommandant (in afwachting van de beslissing van den Gouverneur) zijn eigen inzicht volgen. Een verdeelde verantwoordelijkheid wordt hier ingevoerd, die minstens bedenkelijk te achten is. Indien een vordering van het Hoofd van politie voor een daarvan afwijkende zienswijze behoort te wijkeu, dan moet het zijn voor die van den *Gouverneur*, maar dan ook van dezen alleen. Doch naar het oordeel der afdeelingen mag het [gevallen van overmacht of van veranderde toestanden na het geven van het bevel daargelaten) niemand vrijstaan zijn eigen inzicht te volgen, staande tegenover een vordering (en zeer zeker niet tegenover een vordering van ruime strekking, die niet het karakter van een gedetailleerd bevel draagt) uitgaande van het Hoofd van politie, dat alleen verantwoordelijk is voor de gevolgen zijner vordering; die vordering behoort haar kracht te behouden, zoolang niet herroepen of door den *Gouverneur* buiten werking gesteld.

Volgens de memorie van toelichting zijn het Hoofd van Politie op Curaçao ten deze wel dezelfde verplichtingen opgelegd als den fungeerenden Directeur van politie in Nederland. In het midden latende of de uitdrukkingen „Hoofd van polite" en „Directeur van politie" dezelfde beteekenis hebben, moet er op worden gewezen, dat er in Nederland verschillende directeuren van politie naast elkander staan, ieder met een eigen ressort, terwijl ingevolge ons Regeeringsreglement er één Hoofd van politie is voor de gansche kolonie. Voorts, dat in Curaçao het Regeeringsreglement die betrekking schept, terwijl de Nederlandsche Grondwet niet van „Directeuren van politie" gewaagt. Ontegenzeggelijk vloeit daaruit voort, dat een ieder, die een rang bij de politie bekleedt, hoog of laag, de bij het Regeeringsingsreglement als Hoofd der politie aangestelde autoriteit als zoodanig heeft te erkennen en dat naast die autoriteit de politie bezwaarlijk een tweede hoofd kan hebben.

Vervolgens gaan volgens art. 4 alle bevoegdheden en verplichtingen van het Hoofd van politie op het eiland Curaçao over op den Korpscommandant of den officier, die hem vervangt en naar het schijnt, zelfs zonder mogelijkheid van beroep van de zijde van den betrokken burger; het artikel spreekt er tenminste niet van. . . . . . . .

Waar het Regeeringsreglement aanwijst wie Hoofd van politie is, zou een verordening, zoolang de betrekking van Hoofd van politie bestaat, dezen bezwaarlijk al diens bevoegdheden en verplichtingen voor wat Curaçao aangaat kunnen ontnemen. Dit staat gelijk met wijziging van het Regeeringsreglement, wat niet bij verordening mag geschieden. Het handhaven van de uitdrukking „Hoofd van politie", terwijl daarmede bedoeld wordt de Korpscommandant of de officier, die dezen vervangt, zal ook tot misvatting aanleiding geven en tot onjuiste beoordeeling van ieders positie. De algemeene verantwoordelijkheid van den Procureur-generaal als Hoofd van politie blijft intusschen bestaan. (Men zie de toelichting op art. 4). Doch zelfs al ware dit alles anders, dan nog hebben de afdeelingen onverkomelijke bezwaren tegen dat artikel. De Korpscommandant zal dan censuur uitoefenen over openbare vermakelijkheden (theaters, bioscopen en dgl.), straten voor het verkeer afsluiten; vergunning geven voor openbare geldinzamelingen en optochten, rijbewijzen van chauffeurs uitreiken en intrekken; de standplaats van sociëteiten, tapperijen en koffiehuizen goedkeuren; verlof geven voor het hebben van een buffet bij een openbare vermakelijkheid of voor het houden van een ijshuis, restaurant en logement; om bijzondere redenen het sluitingsuur van tapperijen bepalen; vergunningen geven om op bepaalde plaatsen in het stadsdistrict klein vee te slachten of vleesch te verkoopen: voor het publiek bindende voorschriften vaststellen bij openbare feesten, optochten enz.; welke voorbeelden met andere zijn te vermeerderen. Het is den afdeelingen niet mogelijk mede te werken tot het stand brengen van een dergelijke bepaling, waar door het civiele gezag en de macht van burgelijke autoriteiten uitdrukkelijk weggecijferd en de bevolking zoozeer van de militaire autoriteiten afhankelijk gemaakt wordt. Het innemen van een zoo overwegende plaats aan het militaire, onder gelijktijdig terugdringen van het burgerlijke element, wordt niet door een algemeen gevestigde overtuiging gedragen.

Ofschoon er in het opschrift en de overweging slechts van oprichting eener *gewapende politie* sprake is (waaruit ook niet van zelf volgt, dat de politiedienst aan *militairen* wordt opgedragen) blijkt uit de 5 artikelen van het ontwerp en de toelichting, dat het hier niet enkel over de straatpolitie gaat, doch over het in het leven roepen van een afzonderlijk en wel op militaire leest geschoeid politiedepartement, waarbij het begrip „politie" in den ruimsten zin wordt opgevat. In de dienstvoorschriften komt zelfs pro memorie een onderafdeeling „Toezicht op Vreemdelingen" voor, welke materie — ter loops zij het gezegd — voor een deel al bij een verordening (P. B. 1905 No. 14) geregeld is, zoodat zelfs aanvulling niet bij beschikking zou mogen plaats hebben.

Verschillende leden konden de bij hen opkomende gedachte niet onderdrukken, dat dit ontwerp den weg voor militarisme effent. Zij helden dan ook tot de meening over, dat eerst na afkondiging van den staat van beleg het in het ontwerp voorgestane regime zou mogen worden ingevoerd en dergelijke bevoegdheden door het militaire gezag zouden mogen worden uitgeoefend.

In de memorie van toelichting is er sprake van het innig contact, dat de de Korpscommandant met het publiek heeft. Is dit zoo, dan zou eerder hieruit volgen, dat de autoriteit, die in zoodanige aanraking met het publiek komt, ook in *Curaçaoschen* dienst moet zijn, m. a. w. ambtenaar of in tijdelijken dienst, evenals alle anderen, ook al moet hij in Nederland studiën gemaakt hebben. Een post als het Bestuur hier wil scheppen vordert den geheelen persoon, legt beslag op den geheelen mensch en kan niet worden bekleed als een betrekking aan een andere verknocht.

Naast de talrijke reeds vermelde bevoegdheden komen onder meer de volgende: de verdeeling van het district, de indeeling in wachten en blokken geschiedt door hem; hij commandeert patrouilles; hij beoordeelt waar posten moeten worden geplaatst tot regeling van het verkeer of om andere redenen: maakt in zijn rayon ten laste van de Curaçaosche kas vrijelijk dienstreizen. Het is geenszins een overdreven eisch, dat de persoon, die dit alles verricht, ook in nauw verband tot Curaçao staat. Dit is niet teveel gevergd. Dat verband wordt gelegd door zijn aanstelling in Curaçaoschen dienst.

De Korpscommandant neemt een exceptioneele positie op Curaçao in. (De uitdrukking in de memorie van toelichting: „de verantwoordelijke chef in wiens gezag en bevoegheid niet mag worden ingegrepen" wijst er reeds op, dat de Korpscommant een gansch andere auroriteit is als de anderen). En zelfs al wordt hij voor de uitoefening van den politiedienst verantwoordelijk aan den Gouverneur, hij staat geheel los van Curaçao en de verantwoordelijkheid aan den Gouverneur staat onder de hier beschreven omstandigheden vrijwel gelijk met verantwoordelijkheid aan den Minister. Men zie hierbij niet over het hoofd, dat op Curaçao de toestand geheel anders is dan in landen, waar parlementaire verantwoordelijkheid béstaat en waar politie en leger ressorteeren onder Ministers, die met de wenschen van het Parlement rekening hebben te houden.

Een kenmerkende eigenschap van het ontwerp is, dat er daarin tegen gewaakt wordt, dat militairen onder de bevelen van burgers komen te staan, terwijl daarentegen volgens de toelichting op art. 5 burgers wel onder militairen zullen moeten dienen. Indien het militair karakter der politie zich tegen een andere regeling verzet, pleit het hier aanhehaalde uit de dienstvoorschriften en uit den eed eerder tegen dan voor de invoering van militaire politie. Het wil dan ook voorkomen, dat het ontwerp zich voornamelijk op het standpunt van het leger plaatst, maar de zaak te weinig uit een anderen gezichtshoek beziet.

Omtrent de verhouding van de militaire Politie tot het O. M. zegt het V. V. 't volgende:

De verhouding van de militaire politie tot het Openbaar Ministerie wordt in dit ontwerp niet geregeld. In art. 2 is er slechts sprake van den Procureur-generaal als *Hoofd der politie*, doch niet in diens hoedanigheid van Openbaar Ministerie bij het Hof van Justitie. Het Openbaar Ministerie bij het Kantongerecht wordt in het ontwerp ook niet genoemd. Volgens het Wetboek van Strafvordering (art. 31) zijn de hulpofficieren gehouden op de vordering van het Openbaar Ministerie alle narichten te geven en onderzoek te bewerkstelligen ter zake van feiten met de vervolging waarvan het openbaar Ministerie belast is en zijn zij voorts gehouden in het beheer der justitie en rechterlijke politie de bevelen na te komen, welke hun door het Openbaar Ministerie worden gegeven. Als gevolg van het zwijgen van het ontwerp en van de verklaring in de memorie van toelichting, dat militaire meerderen *bij uitsluiting* bevoegd zijn dienstbevelen aan het personeel te geven, heeft het aangehaalde voorschrift van de Strafvordering voor een voornaam deel zijne waarde verloren. Een bepaling, dat de militaire politie in het justitieele aan de bevelen van het Openbaar Ministerie ontworpen is, zou echter in *de verordening* niet mogen ontbreken.

Ook de andere bij Wetboek van Strafverordering genoemde personen worden uitgesloten; want, zegt het V. V.:

Het nasporen van strafbare feiten is volgens art. 1 van het ontwerp onder politiedienst begrepen en de uitoefening van den politiedienst zal „bij uitsluiting aan de politietroepen worden opgenragen". Hierdoor zijn alle in artikel 8 van het Wetboek van Strafvordering voor de kolonie Curaçao genoemde personen, die niet tevens bij de politietroepen zijn ingedeeld, uitgesloten van het nasporen van strafbare feiten en derhalve in de eerste plaats de burger-hulpofficieren n.l. de ambtenaren van het openbaar ministerie bij de kantongerechten en de districtmeesters; hun aangeduide hoedanigheid blijft intusschen bestaan. De uitdrukking „bij uitsluiting", die zoowel ten aanzien van de preventie als de repressie is gebezigd is dan blijkbaar niet juist. Voorts wordt uitgesloten de zoogenaamde technische of speciale politie. Volgens de memorie van toelichting blijven zij evenwel gehandhaafd. In art. 1 ontbreekt derhalve een instandhouding van bedoelden tak. De vermelding in de toelichting tegen de uitdrukkelijke bewoordingen van het betrokken artikel in is niet afdoende. Volgens de memorie van toelichting laat de politie zich normaal niet in met de aangelegenheden die een speciale kennis of technische opleiding vereischen (marktmeester, havenmeester e.d.). De vraag is gesteld wanneer de politie zich dan wel met die aangelegenheden inlaat. In dit verband kan het misschien zijn nut hebben het volgend artikel uit de dienstvoorschriften aan te halen n.l.: „Zij (d.w.z. de politiemilitairen) zien toe op den toestand van straten, wegen, pleinen, bruggen en in het algemeen van alles op of aan de straat aanwezig en voor den openbaren dienst bestemd; ze melden zoodra doenlijk — des vereischt onmiddelijk — alles, wat niet in orde is. Zij waken tegen onnoodige versperring van den openbaren weg of *vaarwater* en zorgen dat het verkeer voor voetgangers en *schepen* regelmatig kan plaats vinden".

Het ontwerp opent tevens de mogelijkheid, dat de politiedienst ook op de andere eilanden aan militairen wordt opgedragen. Ingevolge art. 114 van het Regeeringsreglement is de *Gezaghebber* verantwoordelijk voor de bewaring der inwendige rust, orde en veiligheid en heeft *hij* het bevel over de aanwezige politie, terwijl art. 153 van het Regeeringsreglement aanwijst wie hoofd van politie *in de geheele kolonie* is, zoodat de bevoegdheden van laatstgenoemde zich niet tot het eiland Curaçao bepalen.

Met deze artikelen verdraagt zich de voorgestelde regeling niet goed. Wat een toestand zal er dan geschapen worden? Eén meerhoofdige leiding wordt hier ingevoerd, die verwarrend en storend werken moet. Hier moet tevens worden aangestipt, dat het toenmalig Bestuur voor de aanwijzing van den Gezaghebber als plaatselijk hoofd van politie juist op het aangehaalde artikel 114 van het Regeeringsreglement een beroep heeft gedaan. (Zie bovengemelde memorie van toelichting dd. 30 Juni 1917).

In de stukken wordt niet medegedeeld in welke verhouding de districtmeester tot den Korpscommandant en de in het betrokken district gestationneerde politie komt te staan.

Dat bij verhindering of ontstentenis van den Korpscommandant, de officier, die hem vervangt ook diens functien ten aanzien van de politie onder de heerschappij van een verordening als de onderhavige verricht, kan de goedkeuring van de afdeelingen evenmin wegdragen. De bezwaren, die ten opzichte van den Korpscommandant gemaakt zijn, gelden in nog meerdere mate voor hem, terwijl hij bovendien zelfs jonger zal zij en allicht minder ervaren. Voor wat het garnizoen aangaat moge hij den commandant vervangen, voor de politie acht men hem niet de aangewezen man.

Geenszins konden de afdeelingen er zich mee vereenigen, dat, als gevolg van de voorgedragen regeling aangiften van strafbare feiten en klachten bij militairen (best mogelijk onderofficieren en voor zooveel aangiften betreft, zelfs minderen) zullen kunnen gedaan worden, hetgeen wegens het wegvallen van de ambtenaren van politie ook meermalen zal moeten gebeuren. Het verdient verreweg de voorkeur dat burgerlijke ambtenaren aangiften en klachten van en tegen burgers ontvangen en onderzoeken. Rechtskundige leiding kan overigens ook bij het politioneel onderzoek van nut wezen opdat de zaak niet in een verkeerde richting gestuurd wordt of fouten begaan worden, die soms later moeilijk te herstellen zijn. Gebrekkige kennis van de lands- en Spaansche taal, waarin de meeste klachten en aangiften geschieden, zal een struikelblok blijken te zijn en wel ten nadeele van justitiabelen.

In de dienstvoorschriften komt onder het opschrift: „Het gebruik maken van geweld" o. a. de volgende bepaling voor: „Bij gelegenheid van een volksverzameling of samenscholing, die uiteen gedreven moet worden, doet de commandant der aanwezige militairen zoo eenigszins mogelijk, alvorens met geweld op te treden, driemaal achtereen letterlijk de navolgende sommatie: „Gehoorzaamheid aan de wet, verwijder U of geweld zal worden gebruikt. Deze sommatiën moeten zooveel doenlijk tegen een bepaalden persoon zijn gericht. Het zal voldoende zijn dit driemaal te bevelen. Mocht ongeacht deze waarschuwing daaraan geen gehoor worden gegeven, dan is elk commandant gerechtigd en in de meeste gevallen verplicht geweld te gebruiken." De opmerking kan hier niet achterwege blijven, dat, waar de bevolking de Nederlandsche taal niet spreekt, een sommatie met gevolgen als hier bedoeld, ook in de landstaal zou moeten plaats hebben, teneinde zekerheid te erlangen, dat de beteekenis der gebezigde woorden ook tot de volksmenigte doordringt.

De artikelen betreffende het gebruikmaken van geweld geven den politiemilitairen bevoegdheden ten opzichte van burgers en zijn overigens van dien aard (gevallen, waarin geen voorafgaande waarschuwing noodig is of nimmer over de hoofden heen gevuurd wordt; het naderen van schildwachten, of het overschrijden van een aangeduide grens, wat ongewapende schildwachten zijn, wat als aanval op militairen wordt beschouwd — niet minder dan vier stuks mitrailleurs en twee voor oefening worden aangevraagd—), dat tekstueele bekendmaking na vaststelling bij wettelijke regeling noodzakelijk geacht wordt, voordat die bepalingen toepassing zouden mogen vinden. Volledige openbaarheid is eveneens noodig bij alles wat het publiek raakt en bepaaldelijk voor wat aangaat de bepalingen betreffende tenuitvoerlegging van „rechterlijke bevelen" en betreffende „arrestanten".

De betrekking van ambtenaar van politie wordt opgeheven. Echter komt die term in onze wetgeving o.a ook in P. B. 1916 No. 15, waar zij in de eerste plaats worden aangewezen als de ambtenaren voor wie de monstering voor scheepsvolk moet plaats hebben.

Met uitzondering voor wat aangaat de thans bij het garnizoen dienenden, zullen uitsluitend ongehuwden uit de burgermaatschappij voor den dienst aangenomen worden. Een dergelijke bepaling, gepaard gaande met huwelijksverbod of met het op beperkte schaal toelaten van huwelijken, zal het buitenechtelijk verkeer bij de politiemilitairen zeer in de hand werken. Betreft het tot dusverre personen, die voor Curaçao geen dienst verrichten, bij het korps politietroepen zal het ten deze anders gesteld zijn, wat te meer in het oog zal springen, daar de politiemilitairen volgens de dienstvoorschriften belast zijn met de handhaving van de openbare orde en *zedelijkheid*.

Teneinde de draagwijdte van de onderhavige politevoorstellen te overzien, is het noodzakelijk in dit verslag ook even aandacht te schenken aan de betreffende suppletoire begrooting. In de memorie van toelichting dd. 20 Februari 1926 op de voorloopige begrooting voor 1927 heeft het Bestuur verklaard, dat verwacht werd, dat met een verhooging van het krediet voor bezoldigingen enz. van het politiepersoneel met f 70.000 zou kunnen worden volstaan, terwijl bij de memorie van antwoord nader is verklaard, dat het door Curaçao eventueel bij te dragen bedrag voor overtochtskosten der 24 getrouwde marechaussees in die f 70.000,— is begrepen, welk bedrag beschouwd moest worden als een raming met kracht van maximum. Nu blijkt volgens de door het Bestuur voorgestelde aanvullingsbegrooting, dat Curaçao te beginnen met 1928 de helft van de kosten van de militaire bezetting zal hebben te dragen, derhalve volgens de voor 1927 opgegeven cijfers ruim f 163.000,— benevens de (door wien?) toe te kennen toelagen van f 0,75 tot f 2,— per dag en de uitgaven wegens verhooging van fuseliers tot een bedrag van f 68.000,— en daarenboven nog de eigenlijke politiekosten, zoomede de kosten van dienstreizen. Hoeveel het garnizoen in de toekomst zal kosten, na aanvulling, is niet bekend gemaakt. Volgens de desbetreffende memorie van toelichting wordt, lettende op het thans bestaande tekort, de detacheering aanvankelijk opengesteld voor minstens vier sergeanten-majoor, elf sergeanten, elf brigadiers en veertig fuseliers. Curaçao zal dan dat bedrag moeten opbrengen, doch heeft hoegenaamd geen invloed op de samenstelling of de inrichting, op beheer of leiding, op sterkte of uitoefening van den dienst, op den duur of voorwaarden der detacheering. De Indische militaire Bezoldigingsregeling en de voor de infanterie in Nederlandsch Indië vastgestelde of nog vast te stellen bezoldigingsschalen zullen van toepassing zijn. Iedere zeggingsmacht wordt Curaçao onthouden, dat van iedere inmenging in politiezaken wordt uitgesloten. Curaçao zal niet kunnen bepalen hoeveel het voor de politie wil uitgeven en niet kunnen beoordeelen wat daarvoor noodzakelijk is. Van de gewone wijze van behandeling van Curaçaosche geldelijke zaken zal afgeweken en zonder Curaçao er in te hooren, over een gewichtige Curaçaosche aangelegenheid beslist worden. Verder moet worden opmerkt dat, terwijl het artikel 99 van het Regeeringsreglement uitdrukkelijk voorschrijft, dat de kosten van de landmacht *ten laste van 's Rijks schatkist komen*, Curaçao voor de door het Bestuur voorgestelde politiediensten Nederland zal moeten vergoeden in den vorm van eene „teruggaaf". Door het gedwongen samengaan van het garnizoen en de Curaçaosche politie, waarbij aan eerstgemelde door een begunstigde positie overwicht wordt gewaarborgd, wordt bovendien een financieele band tusschen de beide gelegd, hetgeen te bedenkelijker is, omdat die, eenmaal rot stand gekomen, moeilijk te verbreken is. Ziende, dat de militaire politie niet voldoet, zal het Curaçao niet gemakkelijk zijn dien band los te maken indien op de Nederlandsche Staatsbegrooting een post: „teruggaaf" of een analoge uitdrukking voorkomt.

Opmerking verdient ook, dat het Bestuur voor het opdragen van politiediensten aan het garnizoen gebruik wil maken van art. 176 van het Regeeringsreglement, terwijl op de toelichting van dat artikel (zie Bordewijk bladz 731) te lezen staat: „'s Rijks Krijgsmacht heeft de roeping om de kolonie te verdedigen, maar deze behoort zelve voor hare politie te zorgen" Het voorstel van het Bestuur wil ook uit dezen hoofde niet voorkomen in overeenstemming te zijn met door het Bestuur zelf aangehaalde artikel en met door de Regeering destijds daarop gegeven toelichting, evenmin met het bepaalde in art. 136, eerste lid, Regeeringsreglement, waar, in een opsomming van hetgeen bij koloniale verordening zal worden geregeld, vermeld wordt: „mitsgaders al hetgeen betreft de politie in land en stad".

Bij de tegenwoordige phase van politieke ontwikkeling en van streven naar autonomie is dit ontwerp een stap achterwaarts. Als hoofdbeginsel geldt thans het toekennen van meerdere zelfstandigheid ten aanzien van inwendige aangelegenheden aan de overzeesche gebiedsdeelen en het geven van meer bevoegdheden aan daar bestaande openbare lichamen. En hiermede zou weinig strooken het overdragen van den politiedienst in Curaçao aan een onafscheidelijk deel van het Nederlandsch Indische leger, voor alle tot welk korps behoorende militairen in de eerste plaats gelden de voor den Nederlandsch Indischen militair geldende wetten, verordeningen en besluiten, zoomede de bevelen van hoogerhand gegeven en de reglementen en voorschriften, zooals zij zijn of nog zullen worden gewijzigd, tenzij voor de troepen in Curaçao bijzondere regelingen zijn of worden getroffen. Het samensmelten van het garnizoen en de Curaçaosche politie, het onder een leiding brengen van hetgeen ingevolge het Regeeringsreglement gescheiden is gehouden, raakt grondbeginselen die naar het oordeel der afdeelingen in stand gehouden moeten worden.

Het opschrift van het ontwerp: „tot oprichting eener gewapende politie enz". zou weinig doen vermoeden, dat daarin en in het samenhangend ontwerp voorstellen van zoo verre strekking ter overweging worden aangeboden. Veeleer zou men verwachten, dat een nieuw *Curaçaosch* korps in het leven geroepen werd. Dit ontwerp, dat niet in de historische lijn ligt, zou eerder in een reeds afgesloten tijdperk passen. Het zou Curaçao brengen in den ongewenschten toestand, dat een gewichtige tak van inwendigen dienst aan de Curaçaosche controle werd onttrokken en beheerd alsof het een aangelegenheid was, die niet in de eerste plaats Curaçao zelf regardeerde. En dat zou dan juist gebeuren terwijl Curaçao op weg is zichzelf te bedruipen en zijn eigen huishouding te bekostigen — en bij anders gevoerd beheer zou dit in meer toonbare resultaten en in het slot der rekening tot uiting komen — zoodat Curaçao reeds op grond hiervan zou mogen meenen aanspraak te maken op verdere uitoefening van de tot dusverre uitgeoefende bevoegdheid zijn politieaangelegenheden in de eerste plaats zelf te behartigen. Meermalen zijn er reeds vergelijkingen gemaakt tusschen de bezoldigingen der militairen (die bovendien allen op vrije geneeskundige behandeling en ver-

pleging recht hebben) en der burgerlijke ambtenaren, welke vergelijkingen ten nadeele van laatstgenoemden uitvielen. Indien Curaçao nu de helft der kosten van het garnizoen en derhalve ook de helft van de aan militairen uitbetaald wordende salarissen moet opbrengen, zal het hier bedoelde verschil nog meer uitkomen.

De afdeelingen verzoeken het Bestuur geen uitgaven of bestellingen te doen of tot bouwen of verbouwen over te gaan met het oog op de door het Bestuur voorgestelde militaire politie. In dit verband werd de vraag gesteld of er allicht reeds uitgaven als hier bedoeld ten laste van de Curaçaosche kas geschied zijn en zoo ja, waarvoor en tot welk bedrag.

*(Slot volgt.)*

# Het wezen van het Moederschap.

De klacht, dat er geen kinderen zijn is niet nieuw. Evenmin de vraag, in verband daarmede, of er dan nog wel opvoeders zijn.

Voor heden zou men de vraag kunnen opperen of er wel moeders zijn, wanneer men ziet hoe er met kunstmiddelen moet worden gewerkt om de moeders tenminste één dag in het jaar te doen eeren, op den „Moederdag." Dit is een bewijs, dat het wezen van het moederschap geleden heeft.

Deze z. g. Moederdag wordt gehouden in de maand Mei, de bloemenmaand, en heeft ten doel de kinderen op te wekken dien dag heel lief te zijn tegen moeder, haar bloemen te vereeren en, in geval zij reeds overleden is, haar graf te bezoeken en met bloemen te versieren en veel aan haar te denken.

Alsof dan stilzwijgend blijft afgesproken, dat zij op de andere dagen van het jaar tot niets van dit alles zijn gehouden.

Dit is nu hetgeen de moderne sentimentaliteit onderneemt om de moderne verwildering tegen te gaan en gedeeltelijk te herstellen wat zij vertrad.

Voor ons, Katholieken, ligt daar iets pijnlijks in, dat ieder moet aanvoelen, voor wien het moederschap inderdaad iets edels en heiligs is.

Moeder vereeren op één dag in het jaar!

Kan het treuriger?

Wijst dit niet op het verlies van een hoog ideaal?

Bij ons, Katholieken, is dit instituut volslagen onbekend, om de eenvoudige reden, dat bij ons de vereering van Moeder geen variatie is is voor één dag, doch een blijvende plicht.

Onder de Katholieken, die aan hun naam de daad paren, zal men dan ook tevergeefs naar dit verlies zoeken.

De bekende niet-katholieke schrijfster Ellen Foreest, aan wie het Katholicisme in velerlei opzicht zoo sympathiek is — we hebben haar reeds eenige malen aan het woord gelaten — schreef onlangs in „De Maasbode" een paar interessante artikelen over „Moederdag" en „Vrijzinnige opvoedingsproblemen", waarin zij op allesbehalve malsche wijze haar moederleed uitklaagt over de huidige moderne opvoedingsmethode der kinderen. En aan die heidensche methode schrijft zij toe: het gebrek aan eerbied voor de ouders en de droeve destructie van het echte familieleven.

De vrijzinnige opvoedingsbeginselen moeten leiden tot verwildering der jonge kinderzielen. Daartegenover stelt schrijfster haar ervaring in katholieke huisgezinnen en komt daarbij tot de volgende merkwaardige conclusie:

„Bij een onderzoek in kenniskring bleek tot mijn verbazing, dat een deel der kinderen dien oproep niet noodig hadden. Dat in vele huisgezinnen het gezag nog gehandhaafd wordt en de liefde van het kind tot moeder nog onaangetast door het gif dat „leiders" uitstrooien, voortbestaat. Dat is nog zoo bij de Katholieken!

„Het waarom hiervan liet me geen rust. Dagen heb ik erover gepiekerd, wat hiervan de oorzaak was en ik meen gevonden te hebben. Het R. K. kind leert van zijn prilste jeugd Maria eeren als de „Moeder" van Christus. Christus is nooit alleen, naast Hem staat zijn „Moeder" en Hij eert en vereert Haar. Zelfs in de ure des doods, denkt Hij nog aan Haar en zegt tegen den Apostel: „Zoon, zie uw Moeder," Haar zóó onder de hoede stellend van die Hem, na Haar, het dierbaarst was. De Maria-vereering der R. Katholieken is een Moedervereering. Zeker, ze vereeren de maagd, maar bovenal de „Moeder" en leggen zóó den grondslag voor die andere Moedervereering, zonder welke een kind een arm, berooid wezen is, zonder stuur, zonder houvast, zonder schoot om in te weenen, zonder hart om vreugde in uit te storten, zonder dat andere van zichzelf dat op aarde de eenzaamheid uitsluit.

Want waarachtige tweezaamheid tusschen menschen bestaat alleen tusschen moeder en kind, waarachtig altruïsme bestaat alleen van moeder tot kind.

Zelfs als een kind de moeder verdriet doet, als het zich van haar afkeert onder slechte invloeden, als het haar mishandelt of verloochent — dan nóg blijft het moederhart zorgen en waken, dan nog beeft haar ziel om werkelijke of denkbeeldige gevaren, die haar kind besluipen, dan nog is ze elk oogenblik bereid in de bres te springen, haar geluk, haar leven zelfs te offeren.

O, die beleediging, dat voor die moeder een dag gesteld moet worden, waarop haar kinderen haar gedwongen zuilen eeren en bloemen wijden! Oh, de arme wereld, waarin we zoo afgedwaald zijn van de natuur, van schoonheid en ideaal, dat een oproep noodig is, om het kind eraan te herinneren: Eert uw Moeder!" Zoover hebben de misleidende jeugdleiders met hun „vrije Christendom" en „Moderne levensbeschouwing" (ze moeten leven en geld hebben!) het gestuurd. O, ik haat ze, zooals ik kanker verafschuw en rotting veroorzakende kwalen.

Ik ben niet-Katholiek, maar weer heb ik een reden gevonden, voor het „terug naar Rome" dat zich hoe langer hoe meer aan me opdringt.

Als Mariavereering de eenige weg is tot moeder-vereering — dan Mariavereering en zoo fel, zoo echt, zoo warm mogelijk. Dan alle moeders samen bidden: Wees gegroet, Maria, nu en in het uur van onzen dood, als de Moeder aller moeders, als redster aller kinderliefde."

*De Sur.*

# Dingen om erover na te denken.

### Zedenontaarding.

Aan een vraaggesprek, dat een redacteur van „De Residentie-bode" had met den bekenden chirurg-gynaecoloog, dr. Maasland, ter gelegenheid dat hij vijf en twintig jaar verbonden was aan het R. K. Ziekenhuis te 's Gravenhage, ontleenen wij het volgende:

— Het is verschrikkelijk, zoo verklaart de Dr., hoe de algemeene moraliteit afneemt, en men om de meest banale motieven het vijfde gebod overtreedt. Tegenover zijn eigen kind, maar ook tegenover zich zelf. Op de meest onverantwoordelijke wijze stelt men zich opzettelijk herhaaldelijk aan een zeer ernstig levensgevaar bloot.

En verder verklaart hij:

— Er is dezer dagen op de moderne dancings gewezen. Ik onderschrijf de gevaren hiervan volkomen. De moderne dans, met de daarbij in hooge mate onbeschaamde kleeding der tegenwoordige vrouwen, zijn voor menig jong meisje de oorzaken van haar geestelijken en lichamelijken dood. Deze toestanden zijn een schande voor onze beschaving. Daarbij is ook mijn ervaring, dat op dit oogenblik vooral in de hoogere standen het alcoholgebruik weer toeneemt. Voor menige vrouw uit den beschaafden stand is de cocktail de dagelijksche drank. En ook dit drankgebruik leidt tot uitwassen op zedelijk gebied. Ik zou ook nog het rooken kunnen noemen en de vermannelijking in de kleeding. Dit zijn natuurlijk geen directe oorzaken, maar deze factoren maken de vrouw onbeschaafder en onbeschaamder in haar optreden. Al die dingen werken mee om het vrouwelijke gevoel af te stompen. Men veroorlooft zich allerlei vrijheden en valt daardoor van kwaad tot erger.

„Gelukkig de ouders, zoo besloot deze dokter, wiens jarenlange praktijk in de hoofdstad des lands hem zeker competent maakt om een grondig oordeel te vellen, — gelukkig de ouders, wier dochter in dezen tijd het oude bescheiden, degelijke meisje blijft. Ze wordt steeds zeldzamer en ik acht dit een ramp voor onze samenleving.

### Het opvoedingsvraagstuk in Amerika.

Don Oktavio Villa, van Sta Clara, (Californië) heeft een zeer interessant en leerzaam artikel gepubliceerd over het opvoedingsvraagstuk in Amerika.

Ondanks de millioenen dollars, die jaarlijks voor de opvoeding der kinderen van staatswege besteed worden, zijn toch alle bemoeiingen op een fiasco uitgeloopen.

Men heeft uitgerekend, dat drie vierden van de staatsbelastingen worden uitgegeven voor de staatsscholen, waarvan het onderricht volslagen godsdienstloos is.

Naar aanleiding hiervan verklaarde de New-Yorksche paedagoog, Friedrich Hoffman op een Congres van Amerikaansche geleerden:

„Daar de openbare meening nog altijd vasthoudt aan de stelling, dat men kinderen tot eerlijke burgers kan opvoeden zonder voor godsdienstonderricht te zorgen voor de opvoeding van hart en gemoed, zijn wij allengskens zoo ver gekomen, dat wij in de heele wereld bekend staan als de teugellooste, zedelooste en aan misdaden rijkste natie."

Deze stand van zaken geeft den niet-katholieken steeds meer te denken.

En de katholieken, met ontzaglijke opofferingen onderhouden zij een heele rij bijzondere scholen van iederen rang. Zwaar hebben zij te strijden tegen de geweldige concurrentie der rijk-gesubsidieerde staatsscholen.

En toch staan doorgaans deze katholieke scholen, niet alleen op godsdienstig en zedelijk gebied, maar ook in zuiver materieele vakken zoo hoog, dat zij de rijk-gesubsidieerde staatsscholen verre overtreffen.

De universiteiten der Jezuieten worden door evenweel protestanten als katholieken bezocht. Bij de in Amerika graag geziene wedstrijden behalen de leerlingen der katholieke scholen bijna geregeld den eersten prijs.

De voormalige leerlingen van de katholieke universiteit van Washington, Georgetown en Fordham, behooren heden ten dage onder de bekwaamste rechters en advokaten. De artsen die gepromoveerd zijn aan de katholieke Creighton-universiteit in Ohmaha, worden overal gezocht. De gediplomeerden der journalistieke faculteit aan de Jezuieten-universiteit van Milwaukee (Wisconsin) zijn bij de redacties aller bladen zeer gezien.

Bij de groote Westinghouse en Standard Oil-Maatschappijen zijn ingenieurs met katholieke universitaire opleiding het meest gezocht.

### Denk toch eens na!

Een hoogstaande katholieke vrouw, Maria Liedl, schrijft deze mooie woorden:

Katholieke vrouwen, staat toch eens stil op uw levensweg, neemt er eens enkele oogenblikken van af, om na te denken over uw kleeding.

Als God uw verstand verlicht, dan zal het u helder en onverbiddelijk voor den geest staan:

Wij dragen kleederen, die de oogen op ons trekken.

Wij dragen kleederen vol leugen en schijn, die bedriegen.

Wij dragen kleederen, die schaamteloos prikkelen.

En wij denken er niet aan, en wij denken er niet bij. Maar anderen zien het en doen het na, gelijk wij het van anderen hebben nagedaan. In dit punt is de stumperige moderne mensch zoo slaafsch gehoorzaam.

Zij doen het na, zij vallen in de zonden. En wij, wij dragen de schuld en wij denken er niet aan.

Wij hullen ons in een kleed, dat geen kleed meer is, een kleed gemaakt naar een mode, door den bezwadderden geest van den een of anderen trouwen trawant van Satan in een doemwaardig oogenblik uitgedacht.

Waar blijft bij dat alles ons heilig kindschap Gods? Waar blijft ons bovennatuurlijk denken en voelen? Is dat medewerken aan den triomf der ware katholieke beginselen?

### Waar hij zijn troost en geluk herkreeg.

In onze Oost is enkele maanden geleden de heer W. J. M. Nivel, hoofdingenieur bij de Staatsspoorwegen te Bandoeng overleden. Bij het graf sprak de andere hoofdingenieur, W. de Graeff.

Dat waren merkwaardige woorden!

De „Indische Telegraaf" gaf ze aldus weer: „Toen ik den heer Nivel bij zijn terugkeer voor het eerst weer ontmoette, trof het me, dat hij anders was dan vroeger, kreeg ik den indruk, dat hij zijn innerlijk zelf had gevonden. Het eerste, wat hij mij mededeelde, was, dat hij tijdens zijn verlof, bij zijn verblijf te Parijs, goed katholiek was gevonden, kerkelijk was gehuwd en zoo meer. Later vertelde hij mij in een vertrouwlijk gesprek, welke bevrediging en troost hij in het herkregen geloof had gevonden, hoeveel geluk daardoor in zijn leven was gekomen."



## Verkoopkoersen der Banken op Curaçao voor Buitenlandsche Wissels.

(Opgegeven door de Hollandsche Bank voor West-Indië.)

| | 18/2 | 19/2 | 21/2 | 22/2 | 23/2 | 24/2 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Noord-Amerika | 2.49 | 2.48.75 | 2.48.75 | 2.48.75 | 2.48.75 | 2.48.75 |
| België | 7.17 | 7.17 | 7.16 | 7.16 | 7.16 | 7.16 |
| Duitschland | —.60 | —.60 | —.60 | —.60 | —.60 | —.60 |
| Engeland | 12.12 | 12.11 | 12.11 | 12.11 | 12.11 | 12.11 |
| Frankrijk | 10.— | 9.98 | 9.98 | 9.97 | 9.97 | 9.97 |
| Italië | 10.97 | 11.01 | 11.08 | 11.16 | 11.07 | 11.02 |
| Nederland | 99.75 | 99.75 | 99.75 | 99.75 | 99.75 | 99.75 |
| Spanje | 42.50 | 42.69 | 42.62 | 42.49 | 42.60 | 42.56 |
| Venezuela-Caracas | 46.90 | 46.85 | 46.85 | 46.75 | 46.80 | 46.90 |
| Maracaibo | 47.15 | 47.10 | 47.10 | 47.— | 47.05 | 47.15 |
| Zwitserland | 48.77 | 48.72 | 48.72 | 48.72 | 48.72 | 48.72 |

# Berichten uit de Kolonie.

### KERKELIJKE BERICHTEN.
### Liga Eucaristica-Pietermaai.

Morgen viert de „Liga Eucaristica" van de katholieke mannen van Pietermaai haar tweede Jaarfeest.

Sinds het oprichten dezer Liga valt er een krachtdadig opleven van den katholieken geest onder de mannen en jongelingen waar te nemen. Het menschelijk opzicht en de sleur, die vroeger maar al te dikwijls een sta-in-den-weg vormden voor een bloeiend en werkelijk overtuigd katholiek leven, beginnen meer en meer te verdwijnen. In honderttallen ziet men maandelijks de katholieke mannen en jongelingen ter vergadering trekken, om geest en hart, en daarmee geheel hun leven te sterken aan de bron van geestelijk leven, de H. Eucharistie.

Ter viering van dit tweede jaarfeest, zal er morgen kwart over vijf een H. Mis zijn met Algemeene H. Communie, uitsluitend voor de mannen. En Maandagavond ten 8 uur zal Z. D. H. Mgr. Vuylsteke voor de katholieke mannen een Pontificaal Lof celebreeren, waaronder de Zeer eerw. Pastoor St. van de Pavert het woord zal voeren.

Katholieke mannen en jongelingen van Pietermaai, op ter H. Tafel, en op ter plechtige Jaarvergadering, om hulde en dank te brengen aan Christus-Koning.

### Nieuw Convent te Sta. Maria.

Vandaag zal het nieuwe convent der Eerw. Soeurs te Sta. Maria worden ingewijd en in gebruik genomen.

Het voormalig convent, dat met de school verbonden was, zal voor school worden ingericht.

### C. R. K. Volksbond.

Morgen viert de C. R. K. Volksbond zijn zesde jaarfeest. Om 7 uur des avonds zal de Geestelijke Adviseur in de kathedraal te Otrabanda een plechtig Lof celebreeren, terwijl de Zeereerw. Pater H. Zoetmulder de feestpredikatie zal houden.

Na het Lof wordt de plechtige jaarvergadering gehouden in de nieuwe vergaderzaal, Kerkplein Otrabanda, welke vergadering zal worden opgeluisterd door het Muziekkorps „Excelsior" van den Bond, en waarop de 1ste Secretaris en Algemeen Penningmeester verslag zullen uitbrengen van de werkzaamheden en den finantieelen staat van den Volksbond over het afgeloopen jaar, terwijl tevens de nieuwgekozen of herkozen bestuursleden, zoowel van het Hoofdbestuur als van de Afdeelings besturen zullen geinstalleerd worden.

De heer A. E. Goilo, onderwijzer zal de feestrede houden.

Onze beste wenschen aan den C. R. K. Volksbond en zijn actief Bestuur voor den bloei en vooruitgang van deze voor ons Curaçaosche volk zoo bij uitstek nuttige instelling.

### Firma Ellis & Dania.
### 1867 — 1 Maart - 1927.

Op 1 Maart a. s. hoopt de oudste katholieke firma van ons eiland, de algemeen geachte en gerespecteerde *„Firma Ellis en Dania"* haar zestigjarig bestaan te vieren.

Op 1 Maart 1867 werd de firma opgericht door de Heeren J. H. M. ELLIS en GERMAIN DANIA. Reeds vier jaren daarna overleed de Heer DANIA, en werd de zaak onder denzelfden firmanaam voortgezet, door den Heer J. H. M. ELLIS. Toen deze na een werkzaam leven, waarin het hem gelukte de zaak tot steeds hoogeren bloei te brengen, in 1898 kwam te overlijden, kwam zijn zoon, onze tegenwoordige rechter bij het Hof van Justitie, MR. CHARLES DE LA TRY ELLIS in de zaak, die wederom werd opgevolgd door zijn broer, den Heer J. M. J. ELLIS, die tot op heden de zaak drijft. Zijn actief beheer heeft aan de zaak geleidelijk meer uitbreiding weten te geven, en meer en meer de algemeene achting van het publiek voor de *„Firma Ellis & Dania"* weten te verwerven.

Onze hartelijke gelukwenschen aan de geachte Firma en haar simpathieken leider, den Heer J. M. J. ELLIS. Moge zij steeds toenemen in bloei en de achting van het Curaçaosche publiek haar steeds verzekerd blijven.

Een bijzonder woord van hulde aan den geachten procuratiehouder, den Heer J. P. DANIA, die gedurenden 57 jaren, steeds met onverflauwden ijver, bij de Firma is werkzaam geweest.

### Westwerf.

Sinds een paar maanden is het werk, dat door de betonmaatschappij *Cristiani & Nielsen* op de Westwerf voor rekening van de K. W. I. M. wordt uitgevoerd in vollen gang. In den beginne heeft men eenigen tegenslag gehad, zoodat het werk niet vlotte zooals het vlotten moest, omdat het heiblok voor het inheien der betonpalen te licht was. Slechts met veel moeite kon men de palen er met het blok, dat 2½ ton woog, in krijgen. Sinds de aankomst van een allermodernste hei-machine met een blok, van een gewicht van 4 ton, gaat 't werk vlot van de hand. Reeds heeft men er ongeveer 270 palen ingeheid; en is men bezig met den kaderand te construeeren.

Ook met het bouwen van een loods is reeds een aanvang gemaakt. Met het geheele werk hoopt men tegen Augustus a.s. klaar te wezen.

### In dank ontvangen

van den Heer H. J. Vooren enkele reclame-artikelen en monsters van het beroemde *„Molenaar's Kindermeel"* door de Heeren Doktoren zeer veel voorgeschreven. Dit kindervoedsel bij uitstek staat onder voortdurende controle van het Bureau van de scheikundigen Dr. Hamel, Roos en Harmens.

### De nieuwe telefoon.

Naar wij vernemen zijn sommige geabonneerden van onze Lands-telefoon, die bij gebrek aan een voldoend aantal toestellen zich nog met het oude toestel behelpen moeten, niet erg over de nieuwe telefoon te spreken.

Wij meenen goed te doen. de aandacht van den Directeur hier op te vestigen, opdat het defect ten spoedigste verholpen worde, en indien nog geen nieuwe toestellen zijn besteld, men ten spoedigste daartoe overga.

Wanneer de telefoon goed is, heeft men er gaarne den verhoogden abonnementsprijs voor over. Doch het komt ons niet niet billijk voor degenen, wier telefoon nog niet volkomen in orde is. gelijk op met de anderen te laten betalen.

### Toeristenbooten.

In Maart zullen de volgende toeristenbooten onze haven aandoen.

*Vrijdag 4 Maart* wordt hier verwacht de *„Veendam"*.

Naar wij vernemen zal Z. E. de Gouverneur met dit stoomschip de reis maken naar St. Thomas, om van daaruit de Bovenwindsche eilanden te bezoeken.

*5 Maart* komt voor de tweede maal het S.S. *„Columbus"*

*10 Maart* het S.S. *Reliance.*
*13 Maart* het S.S. *Montroyal* en
*15 Maart* het S.S. *Caledonia.*

### „Cairo."

Vandaag wordt hier verwacht de Engelsche licht-kruiser *„Cairo"*.

Het schip heeft machines van 65.000 P.K. en een waterverplaatsing van 9500 ton. De bemanning bestaat uit 450 koppen.

Zoowel van de zijde van het Bestuur, als van de Cur. Petr. Ind. Mij. en particulieren zijn toebereidselen gemaakt voor een feestelijke ontvangst.

*Zaterdagavond* zal er receptie zijn en bal ten gouvernementshuize.

*Zondagmiddag*, voetbal-match tusschen „D. F. C." en het team v. d. „Cairo" en Tennismatch in het Sportpark der C. S. C. 's Avonds bioscoop en bal in het clubgebouw der C. P. I. M.

*Maandag*, finaal van de Tennismatch en Té dansante: Voetbal match tusschen *Asiento* en *Cairo*.

Daarna bijeenkomst van Heeren in het Clubgebouw der C. P. I. M.

*Dinsdag*, voetbalmatch op Mundo Nobo tusschen „Transvaal" en het „team" van de „Cairo."

's Avonds bal voor de Etat Major in het Clubgebouw van de C. P. I. M.

*Woensdag*, voetbalmatch op Mundo Nobo tusschen „Volharding" en het „Cairo" team, en 's avonds receptie aan boord van de „Cairo."

Naar de *„Boletin"* meldt, zullen de officieren van de „Cairo" onze haven onderzoeken, voor het geval eventueel de Britsche regeering er toe zou overgaan Curaçao tot station uit te kiezen voor de Britsche Marine, in de West-Indische wateren.

Aan Etat-Major en bemanning van de „Cairo" onze hartelijke welkomstgroeten.

### Officieele Berichten.

Aan Mej. Olga L. Henriquez, schrijver op Aruba, is, wegens andere redenen dan ziekte, negen dagen vrijstelling van dienst verleend.

Mej. A. B. van der Biest Thielen, in het bezit van de akte als kweekeling, is tijdelijk werkzaam gesteld aan de Fröbelklassen verbonden aan de Wilhelminaschool alhier.

De heer J. H. Sprockel, onderwijzer eerste klasse, is in activiteit hersteld en werkzaam gesteld aan de Hendrikschool.

### Dr. Versluys.

Naar wij vernemen heeft Dr. Versluys een onderhoud aangevraagd met de Heeren Leden van den Kolonialen Raad, ter bespreking van de plannen eener watervoorziening.



### Zeilvaart

gedurende de maand Jan. 1927

| *Binnengekomen van:* | | *Uitgezeild naar:* | |
|---|---|---|---|
| Aruba | 32 | Amay | 1 |
| Bonaire | 53 | Aruba | 25 |
| Bov. Eilanden | 1 | Bonaire | 38 |
| Guanta | 2 | Cumana | 1 |
| La Guayra | 1 | Guanta | 4 |
| La Vela de Coro | 12 | La Guayra | 1 |
| Maracaibo | 8 | La Vela de Coro | 10 |
| Mayaguez | 1 | Maracaibo | 10 |
| Pto. Cabello | 15 | Montecristi | 1 |
| Rio-Hacha | 2 | Mayaguez | 1 |
| Sto Domingo | 3 | Pto Cabello | 11 |
| Tucacas | 5 | Rio-Hacha | 1 |
| Van Zee | 5 | Sanchez | 1 |
| | | Santo Domingo | 1 |
| | | St. Martin | 2 |
| Totaal | 140 | Totaal | 115 |

STAAT van het aantal vaartuigen, die het eiland CURAÇAO in de maand Januari 1927 aandeden, met de vermelding van hun gezamenlijke inhoudsmaat.

| | ZEILSCHEPEN. | INHOUD IN M³. | | STOOMSCHEPEN. | INHOUD IN M³. | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | Aantal | Bruto | Netto | Aantal | Bruto | Netto |
| Maand Jan. 1927 | 140 | 30.663 | 27.600 | 310 | 2.767.275 | 1.576.801 |
| Vorige maanden | | | | | | |
| Totaal | 140 | 30.663 | 27.600 | 310 | 2.767.275 | 1.475.801 |

N. B. Niet opgenomen zijn de schepen, die binnenkomen van de kustvaart en van de visscherij.

### De „Scadta."

De Heeren EDWARDS HENRIQUEZ & Co, Agenten van de *„Scadta"*, vestigen per circulaire de aandacht van den handel en het publiek in 't algemeen, op den post-pakettendienst die kort geleden tusschen onze kolonie en de republiek Colombia is tot stand gekomen, volgens tarief door den Administrateur van Financiën gepubliceerd. Voor de verzending van brieven en paketten naar het binnenland van Columbia biedt de „Scadta" of Columbiaansche lucht-transportdienst een zeer geschikte gelegenheid, die minstens 10 dagen, en in tijden van droogte, nog korter is, dan het vervoer over de rivier van Colombia. Voor het vervoer per luchtpost gelieve men zijn correspondentie of paketten te adresseeren aan de *„Oficina del Correo Aereo, Apartado 203, Barranquilla.*

De *„Scadta"* belast zich met het inklaren van de paketten, aan haar gericht, en met het betalen der douane-rechten, om tegen afgifte der paketten deze van de geadresseerden in te vorderen.

Ook bestaat er een dienst van postwissels en post-giro per luchtvaart, terwijl er steeds gelegenheid bestaat voor passagiersvervoer per Avion van Barranquilla naar het binnenland en viceversa.

Bij de Heeren Agenten zijn gedetailleerde tarieven en speciale postzegels van de *„Scadta"* verkrijgbaar, terwijl zij zich steeds voor 't geven van alle noodige inlichtingen bereid verklaren.

### Koninklijke Nederlandsche Stoomboot Maatschappij.

### Koninklijke West-Indische Maildienst.

### Circulaire.

Amsterdam, 1 Feb. 1927.

De Koninklijke Nederlandsche Stoomboot Maatschappij heeft besloten met ingang van heden het bedrijf van den haar toebehoorenden Koninklijken West Indischen Maildienst onder eigen naam voort te zetten, tengevolge waarvan de Koninklijke West-Indische Maildienst als afzonderlijke vennootschap in liquidatie treedt.

Alle door den Koninklijken West-Indischen Maildienst geëxploiteerde lijnen worden onveranderd en met dezelfde schepen door de Koninklijke Nederlandsche Stoomboot Maatschappij voortgezet.

De Agentschappen blijven onveranderd.

De Koninklijke Nederlandsche Stoomboot Maatschappij is toegetreden als lid van de Association of West India Transatlantic Steamschip Lines en van de European/South Pacific and Magellan Conference en treedt ook in dit opzicht in de plaats van den Koninklijken West-Indischen Maildienst.

Het verkorte briefadres van de Koninklijke Nederlandsche Stoomboot Maatschappij is Royal, Scheepvaarthuis, Amsterdam, het telegramadres „Royal".

Koninklijke West-Indische Maildienst. in liquidatie.

### Nieuws van Aruba.

Naar *La Cruz* vermeldt, is men op San Nicolaas bezig met het monteeren van de nieuwe baggermachine, die het werk van de uitdieping der haven zal moeten voltooien. Ook is men er bezig met het bouwen van een paar nieuwe tanks, een van 55.000 vaten, en een ander van 80.000 vaten, benevens van een opslagplaats voor gasoline, van gewapend beton.

Gedurende 1926 heeft men er ongeveer 832 millioen kilo ruwe olie ingevoerd; waarvan ± 810 millioen kilo verscheept. is naar New Orleans, waar de *Lago Oil Co.* haar raffinaderij heeft. De Algemeene Directeur der maatschappij heeft enkele dagen op Aruba doorgebracht en de nieuwe steiger plechtig geopend.

Naar men zegt, heeft hij zich zeer gunstig over de werkzaamheden uitgelaten, en een groote uitbreiding in het verschiet gesteld.

Het oprichten van een raffinaderij schijnt zoo goed als verzekerd te zijn. Laten wij 't hopen voor Aruba.

Men meldt ons van Aruba:

Met de rust en veiligheid op ons eertijds zoo rustig eiland is 't gedaan.

Wanordelijkheden en aanslagen op personen zijn aan de orde van den dag.

En toch schijnt het Bestuur maar niet te willen inzien, dat versterking van het politie-korps dringend noodzakelijk is. Alle klachten, door de Pers, de Landraden en het Publiek geuit, worden voor kennisgeving aangenomen. En de toestand blijft zooals het was, om niet te zeggen, dat hij met den dag erger wordt.

Slechts een paar feiten, om den huidigen toestand te schilderen.

Niet lang geleden werd Mr. R. Rodger, Vice-Consul van Groot Britanje en Superintendent van de „Lago Oil & Transport Co. Ltd." openlijk aangevallen.

De heer Segundo Ecury werd in zijn huis aangevallen.

Men wilde er binnendringen, zoodat hij zich genoodzaakt zag van zijn revolver gebruik te maken. Toen de aanvallers daarop wegtrokken, gingen zij naar het huis eener Weduwe, die zoo schrok, dat zij viel en bij dien val haar arm brak, zoo dat men den dokter en de politie moest te hulp roepen. Dit is reeds de tweede keer dat men in het huis van genoemde Weduwe binnengedrongen is. Den eersten keer verbrak men de poort van het erf en van de gaanderij, drong zoo het huis binnen, zoodat de Weduwe en haar vier dochters op straat moesten vluchten om hulp te zoeken. Ook vernemen wij, dat men in het huis van den concessionaris van de Electrische Centrale is binnengedrongen, zoodat de kinderen de straat op moesten vluchten, om hun vader te roepen. Toen deze verscheen, vond hij een man in de zaal liggend, geweldig brakende.

Dit zijn maar enkele van de vele gevallen.

Op onze politie rust geen schuld, daar zij veel te weinig in aantal zijn, en bovendien te slecht betaald worden, om er veel van te eischen.

Maar wel wordt het hoog tijd dat het Bestuur van ons eiland den toestand eens ernstig onder de oogen gaat zien. Want toestanden als boven beschreven mogen zoo niet voortduren.

# BUITENLAND.

## ENGELAND.

### Een huwelijksperkara.

Over de beslissing der H. Romeinsche Rota — de pauselijke rechtbank die o. a. in canonieke processen over huwelijkszaken uitspraak doet — betreffende de ongeldigheid van het eerste huwelijk van den hertog van Marlborough, een paar maanden geleden gevallen, loopen in de buitenlandsche pers allerlei onjuiste geruchten. Het heet, dat de Kath. Kerk hier de echtscheiding sanctionneerde, omdat het rijke en voorname personen gold, enz. enz.

Daar mogelijk die praatjes een echo zullen vinden in de Indische Pers, willen wij de zaak voor onze lezers wat breeder uiteenzetten.

De nietigverklaring van het huwelijk tusschen den hertog van Marlborough en de vroegere hertogin, eerder miss Consuelo Vanderbilt, is op 't verzoek der laatste uitgesproken: zij wenscht namelijk, dat haar tweede huwelijk met een Katholiek door de Kerk erkend worde.

Haar huwelijk met den hertog van Marlborough is eerst door de diocesane rechtbank van Southwark nul en nietig verklaard, op grond dat miss Vanderbilt bij de huwelijkssluiting geen vrije en vrijwillige toestemming heeft gegeven, doch slechts onvrij, uit vrees voor de gevolgen indien zij weigerde. Het is dus nooit een geldig huwelijkscontract geweest, partijen zijn nooit geldig getrouwd geweest, omdat het natuurlijk vereischte voor elk geldig contract, de vrijheid, ontbrak.

Bij het diocesaan proces in Southwark hebben verschillende getuigen, alsook de bisschoppelijke rechtbanken van Parijs en Nice hunne medewerking verleend.

Na de nietigverklaring door den bissch. van Southwerk ging de officieele verdediger der geldigheid van het huwelijk in hooger beroep bij de H. Rota, het hoogste Roomsche gerechtshof in het Vaticaan, en dit bevestigde de diocesane uitspraák, nadat alle omstandigheden van het huwelijk opnieuw twee jaar lang grondig waren onderzocht.

Het behoeft wel geen betoog, dat er bij zoo'n huwelijk tusschen een hertog en een millionnairsdochter allerlei mogelijkheden van pressie of dwang bestaan: en miss Vanderbilt heeft de kerkelijke rechters overtuigd, dat zij tegen haar wil tot dat huwelijk moreel is gedwongen.

Men ziet dus, dat hier van echtscheiding, van verbreking van een bestaanden huwelijksband, geen sprake was. Dat is in de Kath. Kerk onmogelijk voor wie ook. De kerkelijke rechtbanken hebben alleen verklaard te hebben bevonden, dat het zgn. huwelijk geen huwelijk was, wegens het ontbreken van een onmisbare voorwaarde, de vrije toestemming. En waar geen geldige echtvereeniging was noch ooit geweest is, kon van echtscheiding geen sprake zijn.

Dergelijke kerkrechtelijke beslissingen over de geldigheid van kerkelijk of wettig gesloten huwelijken, die om een of ander intrinsiek of formeel gebrek niet geldig zijn, komen meer voor — gelijk men in de Acta van den H. Stoel kan zien; b. v. als later blijkt, dat er tusschen de betrokken partijen een eerder gesloten huwelijksverband bestond; of dat een der betrokken partijen te jong of niet gedoopt was, toen het huwelijk werd aangegaan.

De sociale of financieele standing der procesvoerende personen komt hierbij niet in aanmerking. Voor personen, die niet in staat zijn de proceskosten te betalen, wordt zoo'n kerkelijk proces gratis gevoerd. Iets anders is, dat wat bij gewone menschen niet wordt opgemerkt, opspraak verwekt als 't over voornamere personen gaat. Maar dat ligt niet aan de Kath. Kerk.

De hertog van Marlborough huwde in 1895 te New York met Miss Consuelo Vanderbilt volgens den ritus der Anglicaansche Kerk.

De hertogin scheidde in 1920 van haar man: de hertog hertrouwde in 1921, en miss Vanderbilt huwde in 't zelfde jaar met een gepensioneerd Fransch officier, luit-kolonel J. Balson. Men zegt, dat de hertog van Marlborough al eenigen tijd van plan is Katholiek te worden.

Het eigenaardigste is misschien nog wel, dat hier over een door niet-katholieken gesloten huwelijk op hun verzoek door katholieke kerkelijke autoriteiten uitspraak werd gedaan, een nieuw bewijs, dat de Kath. Kerk het door niet-katholieken wettelijk en vormelijk en onder de vereischte voorwaarden gesloten huwelijk erkent; immers zoolang de nietigheid van dat Anglicaansche huwelijk niet was bewezen, weigerde de Kath. Kerk het tweede huwelijk van miss Vanderbilt met een Katholiek te erkennen, op grond van den schijnbaar bestaanden eersten huwelijksband. *J. P.*



## MEXICO.

### Bolsjewisme in Mexico.

President Calles en zijn medewerkers doen alle moeite om de wereld te doen gelooven, dat ze absoluut geen bolschewiki zijn. Maar uit hun daden blijkt voor heel de wereld klaar en duidelijk het tegendeel.

De vorige gezant van Rusland in Mexico, Stanislaus Petrovski, heeft openlijk verklaard, dat in Mexico, vooral door zijn intensieve werkzaamheid, het bolschewisme groote vorderingen gemaakt heeft. En dit niet alleen onder de arbeiders in de groote steden, maar ook op het land. Mexico, aldus de gezant, is wat de wijze van regeeren aangaat, zeer nauw met Rusland verbonden en de Kamer van afgevaardigden krijgt binnenkort, op haar bijzonderen wensch, de boeken, welke de nieuwe Russische strafwet alsmede de wetten over den arbeid bevatten, wijl Mexico die tot voorbeeld wil nemen. De Russische diplomaat stelt dan met voldoening vast, dat het te verwachten is, dat Mexico zijn heele wetgeving naar die van sovjet-Rusland zal inrichten.

In elk geval is het reeds nu duidelijk, dat Mexico op godsdienstig gebied precies zoo optreedt, als Rusland het heeft gedaan en nog steeds doet. Ofschoon de vervolging zoo apert mogelijk is, wordt zij toch door de Mexicaansche autoriteiten voortdurend geloochend.

### Burgelijke vrijheid bestaat niet.

In Guadalajara is begin November het hoofdkwartier van de Ridders van Columbus en van de Kath. Jengdvereeniging, met verschillende particuliere woningen, doorzocht en geplunderd. Een groot aantal vooraanstaande Katholieken werd gearresteerd en in een verbeterhuis opgesloten.

Tegelijkertije kreeg het laatste katholieke blad in de stad, *Restauracion*, verbod verder te verschijnen, op last van den gouverneur van den staat Jalisco, die ook order gaf voor de plunderingen en arrestaties.

Op speciaal bevel uit Mexico-city werd de president van de Afd. Guadalajara der Liga voor de verdediging van de godsdienstvrijheid gevangen gezet.

Het weekblad *Columbia*, het officieel orgaan van de N.-Amerikaansche „Ridders van Columbus," is in Mexico van het postvervoer uitgesloten, aldus is onlangs door de postautoriteiten der Ver. Staten aan het hoofdbureau der Ridders medegedeeld. Als reden werd opgegeven, dat het weekblad herhaaldelijk aanvallen bevat op de Calles-regeering.

Naar de I. K. P. R. bericht werden 80 Mexicaansche meisjes, behoorend tot de voornaamste families, die 14 Oct. naar Laredo, Texas, wilden reizen, eenvoudig belet de grens over te gaan. Toch waren hun paspoorten volmaakt in orde,—en volgens de fameuze Mexicaansche Constitutie mogen de burgers zelfs zonder paspoort ongehinderd hun land in- en uitgaan — doch de grenswacht verklaarde, speciale ordes te hebben ontvangen van den minister van Binnenl. Zaken Tejada, om haar niet door te laten.

De reden was, dat de meisjes zich wilden begeven naar kloosterscholen in de Ver. Staten, die geleid worden door onlangs uit Mexico verbannen Zusters.



## AMERIKA EN HET PANAMAKANAAL

### Een merkwaardig verdrag.

*Wat er achter zit.*

Washington is blijkbaar bij Mussolini in de leer.

De Amerikaansche regeering heeft n.l. een geheim verdrag gesloten met de republiek Panama, dat herinnert aan dat tusschen Italië en Albanië.

De Londensche *Times* weet al te vetellen, dat er in Panama na het bekend worden der bepalingen van die overeenkomst, groote beroering heerscht.

Bij dat verdrag zou Panama n.l. zich verbonden hebben aan een oorlog deel te nemen, waarin Amerika wordt gewikkeld, en aan de Amerikanen het recht geeft de Panameesche verbindingen, noodig voor de bescherming van het Amerikaansche doorvoerverkeer in oorlogstijd, onder hun hoede te nemen.

Artikel 1 bepaalt dat Panama zal voorzien in draadlooze stations, doch dat de Vereenigde Staten ze in oorlogstijd zullen beheeren.

Artikel 2 staat Manzanillo-eiland, aan den Atlantischen kant van het Panamakanaal, voor altijd aan de Vereenigde Staten af. De Ver. Staten zullen een grooten verkeersweg aanleggen van Paraiso in de Kanaalzône naar de haven van Abdo.

* * *

Als dit alles juist is, blijkt dat Panama praktisch niet veel meer dan tot een protectoraat van de Ver. Staten is geworden.

Men voelt waarom.

De Ver. Staten willen geheel en al meester zijn van het Panamakanaal, dat voor hen van enorme strategische waarde is.

Want dit kanaal maakt een snelle vereeniging mogelijk van de machtige Atlantische vloot met die in den Grooten Oceaan. Zou het kanaal onklaar worden, dan is zulk een vereeniging alleen langs den enormen omweg om Kaap Hoorn mogelijk, aan het uiterste Zuidpunt van Zuid-Amerika.

Het verdrag wordt nog opvallender, als we het beschouwen met betrekking tot de spanning in het Verre Oosten.

Bij eventueele verwikkelingen in China is het natuurlijk voor de Ver. Staten van groot belang zoo noodig hun vloot in de Stille Zuiderzee snel met eenheden van de Atlantische vloot te kunnen versterken. En gezien de onrust, waaraan midden-Amerika den laatsten tijd ten prooi is — men denke aan het aan Panama grenzende Nicaragua, waar Mexico kuipt en woelt — is het blijkbaar bij wijze van voorzorg voor wat in de streek van China zou kunnen gebeuren, dat Washington den toestand in de zône van het Panamakanaal volledig onder zijn beheer wil hebben.